בס"ד

הניסים בקריעת ים סוף

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

הסודות להצלחה שלך

www.yoursuccesstoolbox.com

תוכן העניינים

סיכום ניסי קריעת ים סוף הרב מוצפי שיעור... 4

ניסי קריעת ים סוף 5

הניסים בקריעת ים סוף/הגאון רבי בן ציון מוצפי 5

א. מראה קרקעית הים והשפע שבה 7

קריעת ים סוף מסע פסיכולוגי מעבדות לזהות אמיתית/הרב... 9

הסיפור שמדגים את הקושי לעבור מעבד לבן חורין 10

הסיפור על האסיר פול גיידל: 10

בס"ד

הניסים בקריעת ים סוף

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

הניסים המופלאים שנעשו לישראל בקריעת ים סוף יחד עם הניסים הגלויים והמופלאים שחווה עם ישראל במצרים, הוא חווה 50 ניסים נוספים בים סוף. להלן פירוט קצר, שהוא טיפה מן הים:

שבעה ענני כבוד הקיפו את עם ישראל בצאתם ממצרים, ארבעה עננים מכל ארבעת הצדדים – מזרח, מערב, צפון ודרום. ענן נוסף עמד מעליהם כדי להגן עליהם מפני השמש ומהרוחות; ענן אחד עמד גם תחתיהם כדי שרגליהם לא תיפגענה מקוצים, מנחשים ומעקרבים ומשאר מזיקים שהיו במדבר, והענן השביעי הלך לפניהם, מורה להם את הדרך במדבר וממיישר את ההרים הגבוהים ואת הגבעות למישור, כדי שלא יקשה עליהם להמשיך בדרכם. במדבר, עם ישראל התהלך כבתוך ספינה. אחד מהמקומות בהם חנו נקרא בשם "סוכות" כי שם זכו לשבת על מי מנוחות, ממש כמו בתוך סוכה מוגנת. בכל לילה, זכו ישראל שהלך לפניהם עמוד אש והפיץ אור בהיר כמו אור יום רוח צפונית לא נשבה לאורך כל 40 השנים שהלכו עם ישראל במדבר, כדי שלא יתפזרו ענני הכבוד בנס קריעת ים סוף, המים בתחילה קפאו והתייבשו בציווי ה', ורק לאחר מכן נקרע ים סוף. זה הסבר הכתוב: "וישם את הים לחרבה וייבקעו המים" (שמות י"ד, כ"א). המילה "וייבקעו" מעידה על דבר מוצק, משום שבשעת קריעת הים היו מימיו כקרח מוצק. קולו של הים בשעת בקיעתו היה כה חזק, והיה הולך ונשמע מסוף העולם ועד סופו. כאשר נבקע ים סוף, כל המים שבעולם, כולל מי הנהרות, הבורות והבארות, כולם נבקעו. בזמן מעבר עם ישראל בתוך הים, התייבשה קרקעיתו ונעשתה מוצקה כאילו מעולם לא היו שם מים, כפי שרמוז בפסוק "ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים". כדי להראות את חיבתו לעם ישראל, פעל הקדוש ברוך הוא שהמים ייעשו כמין כיפה מעל ראשיהם. הקירות

שהפרידו בין שביל לשביל נעשו כאבני ספיר וכיהלומים זכים, ונראו כחלונות כדכוד (אבן יקרה). כאשר עבר עם ישראל את הים, החלו הילדים לבכות שהם רעבים. מיד זימן להם הקב"ה אילנות מלאים בפירות שצמחו משני צידי השביל כדי להשביע רעבונם. כפי שהקב"ה הכין לעם ישראל במדבר הכל, ולא היה חסר להם דבר, כך גם כשהלכו בתהומות הים. מים סוף יצאו מים מתוקים, ועם ישראל זכה לשתות מהם, ואילו המצרים שסבלו מהצמא- התעלפו. האנשים החלשים והזקנים בעם ישראל שנאלצו לעבור את הים, זכו ונעשה להם נס שהקל עליהם את הדרך, והם זכו לעבור את הים, כבר באותו הלילה. הרוח שנשבה עשתה שתי פעולות סותרות; מצד אחד היא הקפיאה את המים לבני ישראל, ומצד שני היא הפשירה את המים כדי להטביע את המצרים. יד ה' עשתה את שתי הפעולות הסותרות בו זמנית, כנס בתוך נס. כל אלו רק חלק קטן מן הניסים, שהקב"ה עשה לישראל, שהיו לבושים בדרך הטבע, כדי שיישאר לכל פרט מעם ישראל כוח הבחירה, גם כשהוא רואה את הניסים עין בעין.

שירת הים, להודיה שלמה על הנס לאחר שחזו בנס הגדול של קריעת ים סוף, משה ובני ישראל מלאו את פיהם בשירה ובתודה לקב"ה. גם הנשים, ובראשן מרים הנביאה, רקדו, שרו והיכו בתוף. כל ישראל שר על כמיהתם לגאולה, ועל נס הצלתם. נאמר בפסוק "אז ישיר משה", ונשאלת השאלה- מדוע "אז"? משה רבינו רצה להעביר לנו מסר – בתחילה משה רבינו סבר שהעובדה שטרם נגאל עם ישראל הוא מציאות של חושך וסבל, אך לאחר מכן הבין כי הסבל היה הכרחי עבור עם ישראל על מנת לקרבו לגאולה השלמה.

◆ סיכום ניסי קריעת ים סוף הרב מוצפי שיעור מתשפ"ו

1. **הנס שזעזע את תבל גובה המים**: הים התרומם לגובה של 1,600 ק"מ. **קריעת כל המים** : כל מקורות המים בעולם נבקעו בו-זמנית (אפילו המים בתוך המרק). **צפייה עולמית**: כל אומות העולם חזו בנס הגדול של עם ישראל. 2. **סדר ונוחות בתוך הים 12 גזרים**: הים נחלק ל-12 נתיבים נפרדים לכל שבט. **קירות שקופים**:

חומות המים היו שקופות כדי שהשבטים יראו זה את זה. **הגשר הקפוא**: הקב"ה יצר גשר קרח מוצק מעל התהום (בעומק 1 ק"מ). **פינוק משמיים**: המלאכים הגישו אוכל, וירקות דשנים צמחו עבור הבהמות. **ענני כבוד**: 7 עננים הקיפו והגנו על עם ישראל מכל עבר. את הזקנים הסיע מלאך. הקב"ה דאג לירקות דשנים לצאן והבקר. הקב"ה דאג לבני ישראל לאוכל ושתיה. 3. **מפלת המצרים** (מידה כנגד מידה) לפני העונש, הקב"ה **נטל מהמצרים את שכלם** והם רדפו לתוך הים. **שיבוש המרכבות**: גלגלי המרכבות הוסרו אחד מקדימה ואחד מאחור ("ויסר את אופן מרכבותיו"), והם טבעו בבוץ. **ייסורי הים**: המצרים נכלאו כ"סנדוויץ'" בין התהום העליון לתהום התחתון, וספגו קרחונים וגחלים. **סוף הרשעים**: הים "התעלל" בהם כל הלילה עד שנפלטו ליבשה. ההרים זרקו את המצרים לים והים זרק את המצרים על ההרים. 4. **רגעי השיא והרוח תחיית יעקב אבינו**: יעקב אבינו קם מקברו כדי לראות את בניו יוצאים ממצרים. נבואה לכל: מעוברים במעי אימם ועד פשוטי העם – כולם הצביעו ואמרו "זה אלי ואנווהו". שירת הים: כל עם ישראל שרו יחד בניגון אחד ומדויק ברוח הקודש.

- **ניסי קריעת ים סוף**
- **הניסים בקריעת ים סוף/הגאון רבי בן ציון מוצפי**

הראשונה – הים עלה למעלה ונעשה כמו כיפה. כיפה גדולה למעלה – זה הנס הראשון.

הנס השני – נחתך הים לשנים עשר גזרים, כדי ששנים עשר השבטים יצעדו בו.

אחר כך – חיה הים לים יבשה. כי איך כתוב בפסוק? "ביבשה בתוך הים".

אחר כך – היה גם טיט.

אחר כך – היה מעשה פירורים: "פוררת באוזך בלב ים". פוררת באוזך!

אחר כך – היה סלעים. איפה ראינו שהיה סלעים? "יתדמו כאבן" – אז היו אבנים, לתת לנו סקילה.

אחרי סלע – היו גזרים גם כן. עוד פעם חוזר במדרש.

אחר כך – היה ערמות: "נערמו מים". היו ככה, כמו גבעות גבעות בתוך הים. נערמו מים.

אחרי זה – אחרי הערמות – היה גם שיצאו מים מתוקים. היו שותים. ישראל בתוך הים היו הולכים ושותים מהם.

והיה עוד – מה עוד היה? כתוב שמה, המדרש אומר: היה כמו זכוכית. הים קפא ונעשה כמו כיפות של זכוכית, ובכל כיפה הייתה חומה.

ועל כל חומה – מגדל. ועל כל מגדל – שומר.

זאת אומרת, ירדו מלאכי השרת מלמעלה, וכל מלאך לקח פיקוד: פיקוד צפון, פיקוד דרום, פיקוד מזרח, פיקוד עורף וכולי. אז היו הפיקודים, כן?

להלן הניסים כפי שהרב מוצפי מתאר אותם בדייקנות:

◆ א. מראה קרקעית הים והשפע שבה

- **רצפת זכוכית:** קרקעית הים הפכה לשקופה כמו זכוכית, כך שבני ישראל יכלו לראות מה מתרחש במעמקים.
- **תערוכת בעלי חיים:** המעבר בים אפשר לבני ישראל לצפות ב"תערוכה חינם" של כל בעלי החיים הימיים.
- **אוצרות וממתקים:** הים פלט שפע גשמי עבור העם: **אבנים טובות ומרגליות** נאספו מהקרקעית. **לילדים:** הים סיפק "לקקנים וכל מיני ממתקים". **לנשים:** הים סיפק תכשיטים ובשמים.
- **אבנים טובות ומרגליות** נאספו מהקרקעית.
- **לילדים:** הים סיפק "לקקנים וכל מיני ממתקים".
- **לנשים:** הים סיפק תכשיטים ובשמים.

ב. אופן בקיעת המים הרב מצטט את הרב בן ציון הכהן שמסביר כי הנס בים היה הפוך מדרך הטבע. בדרך כלל, כשצינור מתפוצץ, הזרם מתחיל חלש ומתגבר. בקריעת ים סוף, הים **"התפרץ בעוצמה גדולה"** מיד בהתחלה, ולאחר מכן הלך ונחלש ככל שהתהליך נמשך.

ג. מלחמת ההרים והים ("הים ראה וינוס") הרב מתאר מאבק בין "שר של הים" לבין "שר ההרים" לגבי אופן הענשת המצרים, שיצר מצב של "פינג פונג":

- **הוויכוח:** השרים התווכחו האם המצרים נחשבים כ"אשת איש" (שדינה חנק במים) או כ"נערה מאורסה" (שדינה סקילה באבנים, עקב כך שעדיין לא נכנסו לחופה בהר סיני).
- **התוצאה:** המצרים נזרקו מצד לצד – הים זרק אותם להרים, וההרים זרקו אותם חזרה לים. בסופו של דבר הם נענשו בשתי המיתות: גם טבעו וגם נסקלו.

ד. הגנה רוחנית מארבע רוחות בני ישראל היו מוקפים במלאכים ששמרו עליהם מארבעה צדדים, בזכות מצוות שונות:

- **מימין:** בזכות **התורה** ("מימינו אש דת").
- **משמאל:** בזכות **תפילין** של יד.
- **מלפנים:** בזכות **ברית המילה**.
- **מאחור:** בזכות מצוות **ציצית**.

ה. נס ההגנה על הנשים מכיוון שנשים פטורות ממצוות מילה, תפילין ותלמוד תורה, נשאלת השאלה באיזו זכות הן ניצלו. הרב מסביר שהן ניצלו בזכות **התוף של מרים**. מרים הנביאה שמרה את התוף עוד ממצרים מתוך אמונה וביטחון בגאולה, והזכות הזו של האמונה והשמחה ("וישמח ליבנו") הגנה עליהן.

◆ קריעת ים סוף מסע פסיכולוגי מעבדות לזהות אמיתית/הרב שניאור אשכנזי

קריעת ים סוף לא הייתה רק נס טקטי להצלה מפני המצרים, אלא מהלך אלוקי שנועד "להשכיב עם שלם על ספת הפסיכולוג". המטרה הייתה לטפל בנפש האומה שהייתה שבויה בטראומה עמוקה ובמנטליות של עבדות. להלן שלבי ה"טיפול" כפי שהרב מסביר אותם: 1. **הדיאגנוזה**: מנטליות של עבד ופעולה מתוך טראומה הרב מסביר שעם ישראל לא באמת יצא ממצרים, אלא הוצא משם בכוח. מבחינה נפשית, הם נשארו עבדים. • **הסימפטום**: "פרספקטיבה של ארוחת בוקר". עבד חי בתודעה מצומצמת שבה כל עולמו מסתכם בביטחון תזונתי וקיומי מיידי, ללא יכולת לחלום או לקחת אחריות.. • **הפחד מהחופש**: כמו בסיפור שהרב מביא על האסיר פול גיידל, שביקש להישאר בכלא כי העולם שבחוץ הפחיד אותו, כך בני ישראל העדיפו את "סיר הבשר" המוכר והבטוח על פני חירות מפחידה במדבר.. הם פעלו מתוך הפצעים והטראומות שלהם ולא מתוך רצונם האמיתי. 2. **הטיפול בהלם**: קריעת המסכות והחשיפה לשורש כדי לרפא מצב כה עמוק של שכחה עצמית, לא הספיקו דיבורים. הקב"ה היה צריך לייצר זעזוע ("הלם") שיקרע את ההגנות: • **הסיטואציה**: הקב"ה הוביל אותם למלכודת ללא מוצא ("פי החירות") כדי לנפץ את האשליה שיש להם שליטה או לאן לברוח, ולחייב אותם להביט פנימה ולמעלה.. • **קריעת הים כקריעת הטראומה**: הפעולה של קריעת הים מסמלת את "קריעת הכיסויים". הקב"ה קרע את המעטפת החיצונית של ה"עבד" כדי לחשוף בפניהם את ה"שורש" האמיתי שלהם. • **המפגש עם ה"ים" הפנימי**: לפי החסידות, היבשה ("עלמא דאתגליא") מייצגת את האגו, הנפרדות והאינטרסים האישיים. הים ("עלמא דאתכסיא") מייצג אחדות, ביטול והתכללות במקור (כמו דג שאינו נפרד מהמים). קריעת הים נועדה להראות לישראל שמתחת ל"יבשה" (הקיום היומיומי והנפרד) זורם "ים" - תת-מודע אלוקי, אינסופי ומאוחד, שהוא הזהות האמיתית שלהם.. 3. **התוצאה**: נקודת האל-חזור של החירות הטיפול הפסיכולוגי הושלם כאשר העם "שמע את צליל החירות". הרב מסביר שברגע שאדם נחשף פעם אחת לאמת הפנימית שלו ולפוטנציאל האלוקי שבתוכו

(כמו בסיפור הנמרים בגן החיות שנתפסו מדברים), הוא לא יכול לחזור להיות מי שהיה., גם אם השינוי בפועל לוקח שנים (כמו 40 שנה במדבר), ברגע הים נצרכה בתודעה ההבנה שהם בני חורין, בני אברהם יצחק ויעקב, ולא עבדים נרצעים.

- **הסיפור שמדגים את הקושי לעבור מעבד לבן חורין**
- **הסיפור על האסיר פול גיידל:**

הסיפור עוסק באדם בשם **פול גיידל** (Paul Geidel), שנכנס לספר השיאים של גינס כאסיר שריצה את תקופת המאסר הארוכה ביותר והשתחרר (כלומר, לא מת בכלא אלא יצא לשחרור).

הרקע והפשע: גיידל גדל כילד יתום ומסכן לאב אלכוהוליסט. בגיל 14 הוא יצא לחפש את עצמו והחל לעבוד כנער שירות בבית מלון. בשנת 1911, כשהוא בן 17 בלבד, הגיע למלון אורח עשיר (סוחר מניות). גיידל חנק אותו למוות ולקח את כספו. הוא נעצר ונשפט למאסר עולם.

התקלה הבירוקרטית: על פי גזר הדין, הוא היה אמור להשתחרר כעבור 20 שנה, בשנת 1931. אולם באותה תקופה לא היו מחשבים ותיקים מסודרים, והוא פשוט

נשכח. גיידל שלח מכתבים וטען שהשלים את תקופת המאסר שלו, אך הרשויות לא הכירו בו, לא ידעו מי הוא ומתי נכנס, והוא נותר כלוא. הוא נשאר באותו בית כלא בניו יורק במשך **63 שנים**.

הגילוי והסירוב להשתחרר: בשנת 1974, כשהוא כבר בן 80, נמצא התיק שלו. הרשויות הודיעו לו בצער שהוא היה אמור להשתחרר מזמן. אולם אז קרה הדבר המפתיע: גיידל פנה לבית המשפט וערער על ההחלטה לשחרר אותו. הוא ביקש להישאר בכלא.

הנימוק של האסיר: במכתבו לבית המשפט הוא הסביר: "אני לא יודע איך חיים כבן חורין". הוא תיאר כיצד נכנס לכלא לפני מלחמת העולם הראשונה (1911), בתקופה שבה מכוניות ומטוסים היו דבר חריג ומכתבים נשלחו בדואר. הוא טען שאין לו מושג כיצד מנהלים חיים מודרניים בחוץ - איך מרימים טלפון או איך מוציאים כסף מהבנק. לעומת זאת, בכלא הוא אדם מכובד, יש לו מעמד ("אני הספרן, אני המוכר"), הוא ותיק יותר מהסוהרים ויש לו את המפתחות. הוא העדיף את הביטחון של הכלא על פני החופש המפחיד.

סוף דבר: בית המשפט קיבל את בקשתו החריגה. גיידל נשאר בכלא שש שנים נוספות, עד גיל 86. לבסוף הוא יצא לחופשי וחי בחוץ עוד שבע שנים, עד שנפטר בגיל 93.

מוסר ההשכל בשיעור: הרב מביא סיפור זה כדוגמה ל"טראומה" ולמנטליות של עבד. האדם מאבד את הצורך העמוק להיות בוחר ושליט על חייו, ומתרגל למצב השעבוד עד שהוא הופך אותו לאידיאלי, רק משום שהוא מספק לו ביטחון וארוחות מסודרות, בדיוק כפי שבני ישראל העדיפו את "סיר הבשר" במצרים על פני החירות במדבר.

הסודות להצלחה שלך

לתת, לאהוב, לצמוח

www.yoursuccesstoolbox.com

סרקו לאתר

לכל החוברות באתר